

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Академічне співтовариство Михайла Балудянського (Словакія)
Вища Лінгвістична Школа (Польща)
Грузинський авіаційний університет (Грузія)**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**Матеріали III Міжнародної
Науково-практичної конференції**

19 березня 2015 р.

Київ 2015

Актуальні проблеми вищої професійної освіти України: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 19 березня 2015 р./ За заг. ред. Е.В.Лузік, О.М. Акмалдінової. – К.: НАУ, 2015. – 144 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Гуманітарного інституту НАУ. Протокол № 2 від 11 березня 2015 року.

Автори несуть повну відповідальність за опубліковані матеріали.

Містить матеріали щорічної науково-практичної конференції з актуальних проблем вищої освіти у вищих навчальних закладах галузевого спрямування. У збірник увійшли матеріали доповідей за науково-практичними напрямками «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах» та «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування».

Організаційний комітет

Голова оргкомітету від секції «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах» – Лузік Ельвіра Василівна, доктор педагогічних наук, професор;

Голова оргкомітету від секції «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування» - Акмалдінова Олександра Миколаївна, кандидат філологічних наук, професор;

Заступник голови оргкомітету від секції «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах» – Булгакова Наталія Борисівна, доктор педагогічних наук, професор;

Заступник голови оргкомітету від секції «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування» – Абсаямова Яна Вадимівна, кандидат педагогічних наук, доцент.

Редакційна колегія:

Булгакова Наталія Борисівна, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти, доктор педагогічних наук, професор;

Абсаямова Яна Вадимівна, доцент кафедри іноземних мов за фахом, кандидат педагогічних наук, доцент;

Семенов Наталія Георгіївна, старший викладач кафедри іноземних мов за фахом;

Литвинчук Наталя Борисівна, завідувач лабораторії кафедри педагогіки та психології професійної освіти.

© Національний авіаційний університет, 2015

СЕКЦІЯ 1. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

А. Алпатова	<i>Формування психологічної готовності майбутніх практичних психологів до професійної діяльності</i>	9
Н. Арістова	<i>Методологічні підходи щодо формування професійної суб'єктності філологів у процесі фахової підготовки.....</i>	10
О. Бантишева	<i>Огляд методики діагностики особливостей емоційного інтелекту осіб юнацького віку схильних до віктимної поведінки.</i>	11
Л. Барановська	<i>Методологічні засади навчання дорослих у вітчизняній системі післядипломної освіти.....</i>	11
В. Баранюк	<i>До питання діагностики сформованості професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців соціальної роботи.....</i>	13
О. Білінов	<i>Поняття метафоричних асоціативних карт та їх використання в психологічній реабілітації.....</i>	14
О. Бойко	<i>Розвиток дослідницьких компетентностей соціальних працівників на третьому рівні освіти в Україні.....</i>	14
Л. Бондар	<i>До проблеми формування високого рівня рефлексивності у навчальній діяльності студентів.....</i>	15
Н. Бондаренко	<i>Формування компетентності у майбутніх соціальних працівників по діяльності із групами самодопомоги</i>	16
Т. Бондаренко	<i>Технології проведення моніторингових досліджень на базі хмарних сервісів</i>	17
О. Агсєва	<i>.....</i>	17
О. Бєстань	<i>.....</i>	17
Т. Браніцька	<i>Конфліктологічна грамотність як складова конфліктологічної культури майбутнього фахівця соціономічної сфери.....</i>	18
Я. Бугерко	<i>Духовні складові професійного становлення студентів вузу.....</i>	19
Т. Валасек	<i>Вимірювання та оцінка якості он-лайн курсів.....</i>	20
М. Вархола	<i>Інтенсивний метод обучения иностранным языкам.....</i>	21
О. Винославська	<i>Формування у майбутніх інженерів базових компетентностей з теорії і практики особистісної й соціальної відповідальності..</i>	22
О. Власюк	<i>Формування готовності до екологічної самоосвіти у майбутніх фахівців природничих спеціальностей за допомогою тренінгу....</i>	23
Л. Гаврутенко	<i>Інформаційні технології при вивченні фахових дисциплін студентами економічного профілю.....</i>	24
Г. Гірник	<i>Основні тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах Європейського союзу.....</i>	25
О. Гомонюк	<i>Професійно-педагогічна культура викладача вищого навчального закладу.....</i>	26
О. Овишко	<i>.....</i>	26
Н. Горук	<i>Формування самоосвітньої компетентності студентів як чинник забезпечення навчання впродовж життя.....</i>	28
О. Біляковська	<i>.....</i>	28
О. Дацун	<i>Особистісний підхід в організації психолого-педагогічних експериментів.....</i>	29
Н. Демченко	<i>Професійно-трудова соціалізація як складова професійної освіти</i>	30
Л. Дибкова	<i>Компетентнісний підхід при розробці навчальних завдань.....</i>	31
О. Добротвор	<i>Сутність та основні поняття якості професійної підготовки... ..</i>	32
Ю. Дорошенко	<i>Мовні аспекти якості вищої професійної освіти.....</i>	33

якщо держава, всі її громадяни дійсно хочуть мати якісну й ефективну освіту у незалежній єдиній державі. Якісна освіта потребує однієї мови – української, російської, англійської... Тільки однієї! І підтвердження цього – вища освіта Росії, де немає місця ніякій мові, окрім російської.

*Юрій Дорошенко
д. т. н., професор, м. Київ,
Ольга Осипенко
аспірант, м. Київ*

Екологічна складова змісту освіти майбутніх архітекторів

Модель сучасного земного світу структурно може бути представлена триєдністю **природа+архітектура+соціум**. При цьому архітектура виступає своєрідною зв'язуючою ланкою між природою й соціумом. Людина для задоволення своїх потреб за допомогою архітектури перетворює природу, навколишнє природне середовище, створюючи штучне (архітектурне) середовище життєдіяльності людини. І головною дією особою у цьому процесі виступає архітектор, діяльність якого має творчий характер та безпосередньо пов'язана з гармонізацією архітектурного і природного навколишнього середовища. При цьому діяльність архітектора орієнтована на створення цілісного штучного матеріально-просторового середовища для комфортної життєдіяльності людини та суспільства.

У розвитку усталеного розуміння сутності екології пропонуємо екологію розглядати як науку, яка вивчає системну взаємодію, взаємозв'язки природи, архітектури, соціуму, та як інтегрально-синергетичний результат цього. Під останнім виступає екологічний стан довкілля, що описується певною сукупністю показників. А названі компоненти земного світу згідно зі сказаним утворюють систему, де екологічний стан – це нова якість такої системи, її емерджентність, невластива жодному окремому компоненту.

Виникнення й існування екології можна пов'язати з визначальною характеристичною властивістю попарної взаємодії вказаних трьох складників сучасного світу. А саме, взаємодія "архітектура-природа" характеризується природовідповідністю; взаємодія "соціум-природа" характеризується гармонійністю; взаємодія "архітектура-соціум" характеризується комфортністю. Наголосимо, що вище вказано ідеальну, бажану якість характеристичної взаємодії, оскільки дійсність, нажалі, виявляється іншою, що й проявилася в екологічній кризі.

Сучасність вносить корективи до проектування архітектурних об'єктів та формування архітектурного середовища. Насамперед, до будівель і споруд ставляться підвищені екологічні вимоги, які мають бути забезпечені ще на етапі їх архітектурного проектування. Екологічність – ключова інтегральна якість архітектурного об'єкту чи середовища, що відбиває його здатність не наносити шкоди навколишній природі та не здійснювати негативного впливу на життєдіяльність людини. Узагальнення таких екологічних вимог можна звести до поняття "екологізація архітектури" – процесу системного впровадження технологічних, інженерних, економічних, природоохоронних, організаційних тощо заходів та архітектурних рішень, спрямованих на підвищення ефективності використання природних ресурсів і умов з одночасним поліпшенням чи збереженням якості природного середовища на локальному (у межах об'єкту), регіональному (у межах території) та глобальному рівнях, що забезпечить належний рівень екологічності окремого об'єкта чи певної території (архітектурного середовища). Екологізація архітектури передбачає використання як архітектурних, так і неархітектурних методів і засобів, спрямовується на внутрішнє і зовнішнє середовища, є особливим сучасним механізмом, що дає змогу створити дієвий екологічний об'єкт, який сприятиме повному і правильному збереженню природи і здоров'я людини.

Архітектура і екологія знаходяться в органічній єдності, без "правильної" архітектури не буде належної екології, не буде "архітектури, націленої на вічність", взагалі, не буде у людства вічності. Звідси – нагальне завдання вищої архітектурної освіти – готувати

молодих архітекторів таким чином, щоб вони не тільки були кваліфікованими компетентними фахівцями, висококласними майстрами своєї справи, щоб вони не тільки досконало орієнтувалися у сучасності, а й вміли передбачати майбутнє й адекватно цьому створювали свої архітектурні проекти, організовували архітектурне середовище за законами екології.

Звідси – відповідне завдання модернізації змісту вищої архітектурної освіти на трьох рівнях: **базовому** ("Основи екології"); **професійно-орієнтованому** ("Архітектурне проектування", "Дизайн архітектурного середовища", "Архітектурна екологія"); **проектно-практичному** – під час виконання курсових проектів, дипломного проектування та практичної підготовки. Зазначене вже реалізується за участі кафедри екології.

*Людмила Доценко
к. психол. н., доцент, м. Київ*

Психолого-педагогічна практика як основна умова розвитку евристичного мислення майбутніх психологів

Курс України на інтеграцію вітчизняної освіти з європейським і світовим освітнім простором передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців з яскраво вираженим потенціалом до творчої діяльності, професійного розвитку, а також конкурентно здатних на ринку праці. У зв'язку з цим, метою вищих навчальних закладів є формування у студентів сучасного світогляду, розвиток творчих здібностей, навичок самостійного наукового пізнання, що веде до самореалізації особистості.

Таким чином, основою професійної освіти повинна стати практична підготовка фахівця, здатного вирішувати навчально-творчі завдання.

Проаналізувавши програми практик для студентів спеціальності "Практична психологія" провідних ВНЗ України, ми сформулювали основні етапи організації і проведення практики студентів.

Перший етап - *підготовчий*. Разом з викладачем студенти обговорюють основні цілі практики і можливі бази для її проведення. Студентові дається можливість самостійно вибрати базу практики. Керівник практики розкриває перспективи її проходження, мотивує, консультує.

Другий етап - *планування*. Студенти знайомляться з нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність практичного психолога, основними напрямками його роботи, проходять інструктаж з техніки безпеки, складають і затверджують індивідуальний календарний план проходження практики.

Третій етап - *практична робота*. Майбутні психологи збирають інформацію про досліджуваного і групу, особливості проведення психологом установи різних видів робіт (тематичні бесіди, виховні і просвітницькі заходи тощо). Самостійно проводять виховний захід і психодіагностику.

Четвертий етап - *аналіз результатів дослідження*. Практиканти переходять до обробки результатів діагностики, написання психологічної характеристики на одного досліджуваного і групу, аналізу заняття, проведеного психологом установи, а також здійснюють самоаналіз самостійно проведеного виховного заходу.

П'ятий етап - *звіт*. Передбачає оформлення щоденника практики, який вклучає аналіз проведеної роботи, план-сценарій виховного заходу, психолого-педагогічні характеристики досліджуваного і групи. Також студент-практикант готує звіт про виконання індивідуального плану роботи під час проходження практики.

Шостий етап - *завершальний*. На цьому етапі відбувається підведення підсумків і оцінка результатів проведеної роботи. Психолог бази практики складає характеристику на практиканта і висловлює свої побажання відносно впровадження інновацій в процес практичної підготовки студентів-психологів. Керівник практики оцінює роботу студентів і разом з ними здійснює аналіз ефективності проходження практики, а також розробляє пропозиції щодо її удосконалення.